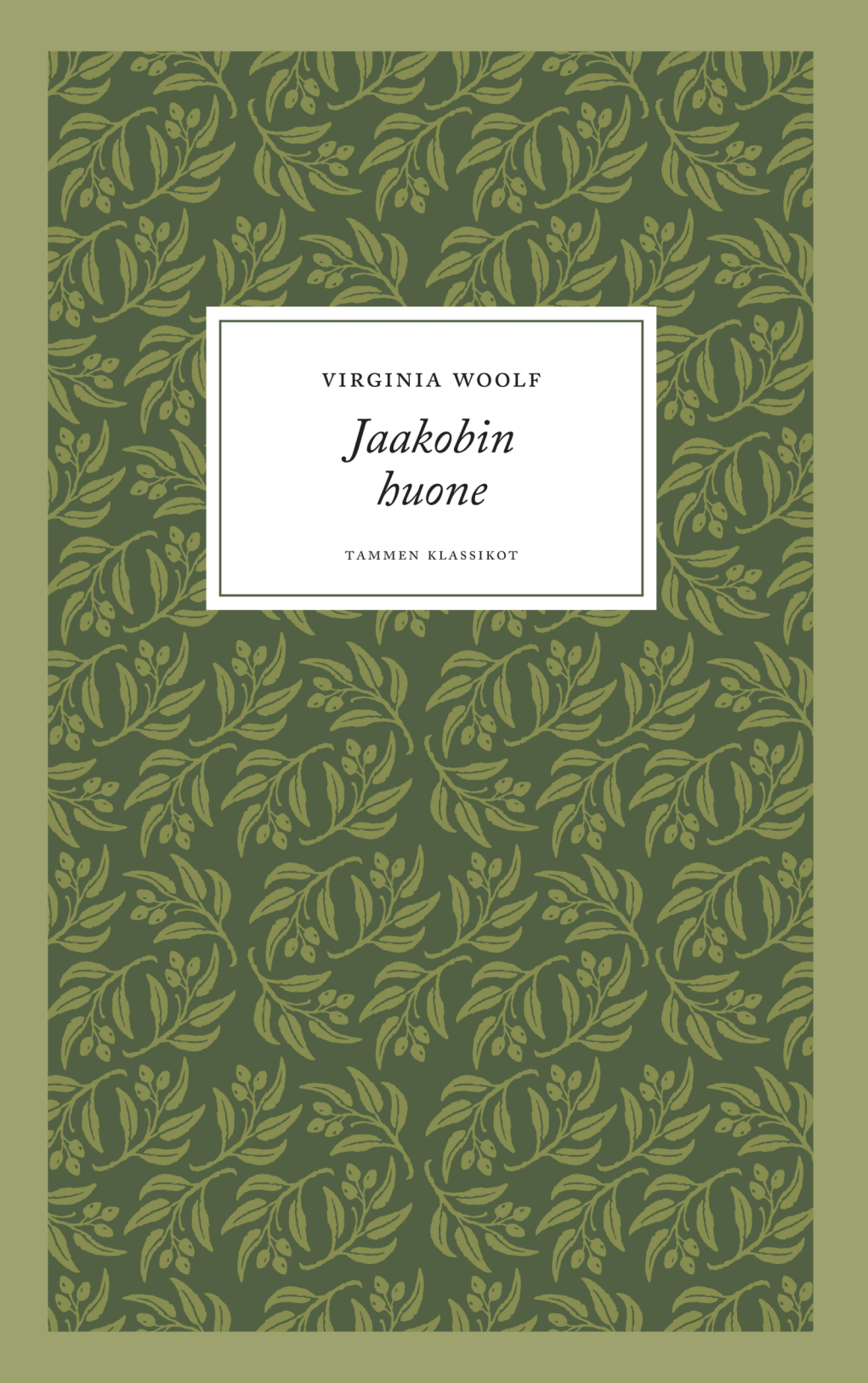

VIRGINIA WOOLF

*Jaakobin
huone*

TAMMEN KLASSIKOT

*Jaakobin
huone*

VIRGINIA WOOLF

*Jaakobin
huone*

TAMMEN KLASSIKOT

SUOMENTANUT
KIRSTI SIMONSUURI

TAMMI

HELSINKI

FILI – Suomen kirjallisuuden tiedotuskeskus on tukenut
tämän teoksen suomentamista.

FILI
FINNISH LITERATURE EXCHANGE

Englanninkielinen alkuteos *Jacob's Room* ilmestyi 1922.
Ensimmäinen suomenkielinen painos ilmestyi 2008.

Suomenkielinen laitos © Kirsti Simonsuuri ja Tammi 2008

Tammi on osa Werner Söderström Osakeyhtiötä
Tammi, Lönnrotinkatu 18, 00120 Helsinki

ISBN 978-952-04-7737-0

Painettu EU:ssa

Tuoteturvallisuuteen liittyvät tiedustelut tuotevastuu@tammi.fi

VIATTOMUUDEN AIKA

Jaakobin huone (1922) on eurooppalaisen modernismin ehdoton klassikko, joka toi kirjallisuuteen uudenlaisen kuvaustavan ja uudentyyppisen rakenteen. James Joycen romaani *Odyseus* ilmestyi samana vuonna, suuri osa Marcel Proustin romaanisarjasta *Kadonnutta aikaa* etsimässä oli jo ilmestynyt, ja vuonna 1922, Proustin kuolinvuonna, se alkoi ilmestyä englanniksi. Woolf tunsii molemmat teokset varsin hyvin. T. S. Eliotin runoelma *Autio maa* julkaistiin ensimmäisen kerran vuonna 1922, ja Eliot kirjoitti Woolfille innostuneesti heti Jaakobin huoneen ilmestyttyä. Leonard ja Virginia Woolf olivat perustaneet vuonna 1917 Hogarth Press -kustantamon – eivät kaupallisista syistä, vaan julkaistakseen modernia, kokeellista kirjallisuutta, kuten Eliotin *Runot* vuonna 1919. Jaakobin huone oli kustantamon ensimmäinen suuri menestys. Romaanista otettiin heti toinen painos.

Jaakobin huone on Virginia Woolfin (1882–1941) kolmas romaani, josta kirjailija itse sanoi: ”Löysin siinä oman ääneni.” Se on käännekohta Woolfin tuotannossa, eräänlainen avainromaani, jossa kirjailija paljastaa itseään hieman enemmän kuin aikaisemmin. Kaikki myöhempien romaanien teemat ovat läsnä: olemassaolo ja identiteetti, havaitseminen ja muistaminen, kirjailijan työn edellytykset ja naisen luova työ. Se on myös itsessään kirjallisuutta kirjallisuudessa kommentoiva teos. Tapahtumat sijoittuvat ensimmäistä maailmansotaa edeltävään Englantiin, oletettavasti noin vuosiin

1888–1914, Jaakobin lapsuudesta nuoruuteen ja sodan alkuun. Tapahtumapaikkoina on Lontoon, Cambridgen, Scarborough’n ja Cornwallin ohella myös Euroopan mannermaa, Ranska, Italia ja ennen kaikkea Kreikka, mikä on poikkeuksellista Woolfin tuotannossa. Woolf kävi Kreikassa kahdesti: sisarustensa Thoby ja Vanessa Stephenin kanssa vuonna 1906 ja Leonard Woolfin, sekä Roger ja Margaret Fryn kanssa vuonna 1932. Näiden matkojen väliin mahtuu suuri osa Virginia Woolfin kirjallista tuotantoa ja joukko elämän suuria mullistuksia, ennen kaikkea Thoby-veljen kuolema ja maailmansota.

Viattomuuden aika, jonka Woolf valitsi romaanin ajankohdaksi tarkastellessaan sitä sodanjälkeisinä vuosina 1920–22, antaa mahdollisuuden tutkia myös halun ja muiston monimutkaista suhdetta. Lähestyvä sota, sen valmistelemisen ja toisaalta voimakas ensirakkauden eroottinen kokemus nähdään Jaakobin kautta – sodan ja rakkauden teemat kuljettavat juonta rinnakkain. Woolfin sodanvastaisuus tulee esille tämän tästä (kuten Omassa huoneessa) ja liittyy hänen näkemykseensä taiteen tehtävästä. Taiteen voima perustuu kykyyn puolustaa yksilöä, yksityistä ihmistä, poliittista valtaa käyttävien epäinhimillistäviä pyrkimyksiä vastaan. Yksilön kyky rakastaa asettuu vastavoimaksi kaiken tuhoavalle väkivallalle.

Keskushahmo Jaakob on kiehtova, lumoavan kaunis, samalla ylimielinen nuorukainen ja sisäänpäin kääntynyt oppinut, sala-peräinen, himoittu hahmo, joka ei koskaan paljasta minuuttaan. Toiset henkilöahmot hänen ympärillään kertovat hänestä kaiken tai ainakin luulevat kertovansa. Jaakob on se ”vogelfrei”, lainsuojaton, johon kaikki voivat projisoida käsityksiään. Hän kulkee ”huoneissa”, tiloissa, joissa elämää eletään ja olemassaolo saa konkreettisen merkityksen. Ne ovat Lontoossa, Cambridgessa tai Kreikassa. Kuvaustapa muistuttaa modernin taiteen tapaa kuvata todellisuutta: koska todellisuutta ei voi kuvata, se on luotava uudestaan. Se luodaan

pienistä yksityiskohdista, yöperhosen siipitöplästä puunkaarnaa vasten tai naakkojen lentelystä hämärän tullessa.

Kuvaamalla Jaakobin siirtymistä ”huoneesta” toiseen, Woolf kuvaa myös yhteiskunnan erilaisia rakenteita. Englanti on voimakkaasti luokkayhteiskunta, ja Jaakob, maalaispoika Lontoon seurapiirien kannalta, tarkkailee yhteiskunnan hierarkkisia malleja ja pitää niitä tympeinä ja väärinä. Jaakob halveksii myös tikapuita pitkin kiipeäviä oppineita luokkia (kuten Woolf). Useassa luvussa kuvataan seurapiirikutsuja, jotka ovat kuin Beckettin näytelmistä absurdeine keskusteluineen. Repliikit eivät suinkaan seuraa toinen toistaan, vaan ovat *non sequitur* -lausahduksia, joiden kautta henkilöiden sisäinen tyhjyys paljastuu.

Kirjan teemana on ennen kaikkea havaitseminen ja havainnon olemus, ja kerrontatekniikka on samalla myös englantilaisen realistisen ja edvardiaanisen romaanin voimakasta kritiikkiä. Romaani alkaa keskellä tapahtumaa, ilman minkäänlaista johdantoa tai ympäröivää rakennetta: alku on puhdasta havaintoa, kuin impressionistinen maalaus. Reaalitodellisuus ei aina pidä paikkaansa, kuten paikkakuntien välimatkat tai kasvien kukkimisajankohdat. Woolf ei halua kuvata todellisuutta luettelemalla esineitä ja niiden olemassaoloa (vaikka pilailee tällä joskus), vaan kuvata jotakin, joka on olemassaolon sisällä. Olemassaolon sisällä olevaa hän kuvaa siten, että lukijan halu saadaan heräämään ja hänet vedetään huomaamattaan tarinan sisäpuolelle. Jaakobin hahmon on tultava halutuksi. Lukija haluaa tietää Jaakobista lisää, niin kuin taidemaalari haluaa ymmärtää malliaan yhä enemmän tai taiteen katsoja kuvan sisintä. Mutta hänen huoneensa, joka on vain todellisuuden kuva, ei kerro Jaakobista oikeastaan mitään.

Jaakobin huoneen keskeinen kysymys on: miten voimme koskaan todella tuntee toista ihmistä, vaikka hän olisi miten läheinen ja rakas? Jaakobin hurmaavan hahmon eräänä viitteenä voidaan ajatella Woolfin omaa veljeä Thoby Stepheniä, joka kuoli lavantautiin

27-vuotiaana marraskuussa 1906, palattuaan juuri Kreikasta. Thoby oli johdattanut sisartaan Virginiaa Shakespearen ja kreikkalaisen tragedian maailmaan.

Myös Jaakob häviää, hän kuolee pois eivätkä häntä rakastaneet ihmiset koskaan tavoita häntä. Todennäköisesti Jaakob kuolee sodassa Flanderin niityillä. Kuoleman merkit ovat läsnä aivan ensimmäisestä luvusta lähtien. Fragmenteista ja avoimista lopuista koostuva kerronta on erityisen sovelias, kun tutkitaan ihmisten ikuista kaipuuta ja kipeää muistamista, elämän toivotonta epätäydellisyyttä. Woolf luo tälle kaikelle kielen, tai kokonaisen tyyli-lajin, niin kuin hän säveltäisi elegiaa, hiljaista surua ja menetysten murheellisuutta.

Seksuaalisuus on teoksessa keskeisemmässä asemassa kuin missään muussa Woolfin romaanissa. Jaakobin naisuhteet Clara, Florinda, Laurette, Fanny ja monet muut, sekä intensiiviset ja eroottiset ystävyydet miesten kanssa tuovat esille Jaakobia askarruttaneet ongelmat vapaasta tahdosta sekä ruumiin ja mielen suhteesta, joka ratkeaa osittain vasta kun Jaakob kohtaa Kreikassa Sandran.

Vaikka kaikki tuntuvat haluavan Jaakobia, vain Sandra pystyy tunkeutumaan hänen suojarustustensa lävitse. Sandra on kreikkalaistyyppinen kaunotar, sellainen, joka Jaakobin on kohdattava. Hän edustaa yläluokkaista englantilaista naista, joka on sivistynyt, hillitty ja kuitenkin täynnä aitoja, voimakkaita tunteita. Koska hän on vanhempi kuin Jaakob ja kaiken lisäksi naimisissa, hänellä on myös eräänlaista auktoriteettia Jaakobiin nähden ja hän onnistuu luomaan turvallisuuden tunteen Jaakobissa, häivyttämään tämän epäuskon ja antamaan itseluottamusta. Symboleja ladataan toinen toisensa päälle. Eroottisuuden huippu saavutetaan Akropolis-kukkulalla ja Jaakob ajautuu väijäämättömästi kohti ensimmäistä rakastumistaan, samalla kun maailma kulkee kohti ensimmäistä maailmansotaa.

Jaakobin aistit ovat heränneet eloon jo matkalla Kreikkaan.

Hänen näkönsä terävöityy, hajut ja lämpö hyväilevät häntä, kun samalla ihmiset erilaisine tapoineen aiheuttavat pieniä kulttuuri-sokkeja (poikahan on ensimmäisellä ulkomaanmatkallaan). Hänen aistinsa avautuvat täysin. Hän rakastaa patsaita, kuvanveistoa, arkki-tehtuuria, koska etsii harmoniaa myös inhimillisessä maailmassa. Matkansa aikana hän on saavuttanut jonkinlaisen sublimaatiota ennakoivan, odottavan mielentilan. Kun hän kohtaa Sandran, kaikki saa täyttymyksen. Sandra osaa lähestyä täsmälleen oikein Jaakobin avointa ja häilyvää seksuaalisuutta, tiettyä poikuutta, homoseksuaalista estetiikkaa, kauneudenkaipuuta ja etäisen varovaista toivetta täydellisestä rakkaudesta.

Romaanin loppupuolella Jaakob on palannut matkaltaan takaisin Lontooseen. Hänen äitinsä Betty Flanders on Scarborough'ssa. Sodan alkamisen kuva tuodaan esille kuuloaistien kautta. Se on kuminaa ja jylinää jossain etäisyyksien päässä. Ihmiset jatkavat omia toimiaan sodasta huolimatta, menevät oopperaan ja käyvät ilotaloissa. Jaakob heittää halveksivasti ylenpalttisen juomarahen Hyde Parkin puistovahdille. Hänen elämältään on kadonnut merkitys. Romanin loppu on pitkän elegian hidas, surullinen päätös. Se on vähäeleinen, hiljainen. Se on ainoa mahdollinen loppu, joka sulkee samalla ympyrän.

Kirsti Simonsuuri

”Niin, luonnollisestikaan”, Betty Flanders kirjoitti ja painoi kanta-päitä yhä syvemmälle hiekkaan, ”ei voinut muuta kuin lähteä”.

Kultaterän kärjestä pulppusi hitaasti kalpean sinistä mustetta joka laajensi pisteen, sillä siihen kynä juuttui; silmät napittivat ja tulvahtivat täyteen kyyneleitä. Koko merenlahti värisi, majakka horjui, ja Bettystä näytti, että herra O’Connorin pienen purje-veneen masto taipui kuin vahakynntilä auringossa. Hän räpäytti silmiään nopeasti. Onnettomuudet olivat kamalia. Hän räpäytti uudelleen. Masto oikeni, aallot löivät tasaisesti, majakka seisoi suorana. Mutta musteläiskä oli levinnyt.

”...ei voinut muuta kuin lähteä”, hän luki.

”Niin, jos Jaakob ei tahdo leikkiä”, (hänen vanhimman poikansa Archerin varjo lankesi kirjepaperin ylle ja näytti siniseltä hiekkaa vasten, ja Bettylle tuli kylmä – olihan jo syyskuun kolmas), ”niin sitten Jaakob ei tahdo leikkiä” – mikä hirveä mustetahra! Alkaa varmaan jo tulla myöhä.

”Missä se rasittava pikkumies oikein on?” hän sanoi. ”Häntä ei näy missään. Juokse nyt, etsi hänet. Sano että tulee heti tänne.”
 ”...mutta luojan kiitos”, hän jatkoi kirjoittamista ottamatta huomioon pistettä, ”kaikki näyttää järjestyneen tyydyttävällä tavalla, vaikka asummekin ahtaasti kuin sillit tynnyrissä, ja meidän on pakko nostaa rattaat pystyyn, niitähän ei vuokraamäntä tietenkään hyväksy...”

Sellaisia olivat Betty Flandersin kirjeet kapteeni Barfootille – monisivuisia, kyynelten tuhrimia. Scarborough sijaitsee tuhan-
nenkahdensadan kilometrin päässä Cornwallista. Kapteeni Barfoot
on Scarborough'ssa. Seabrook on kuollut. Kynelet saivat kaikki
puutarhan daaliat keinumaan punaisina aaltoina, kasvihuoneen
välkkymään silmissä ja keittiön kimaltelemaan kiiltävistä veitsistä
ja rouva Jarvisin, rehtorin vaimon, pohdiskelemaan kirkossa virren
soidessa ja rouva Flandersin kumartuessa alas pienten poikiensa päi-
den ylitse, että avioliitto on linnoitus ja että leskirouvat harhailevat
yksinään aukeilla niityillä poimien kiviä, keräten kullanhohtoisia
korsia, yksinäisinä, suojattomina, ihmisparkoina. Rouva Flanders
oli ollut leski kaksi vuotta.

”Jaa-kob! Jaa-kob!” huusi Archer.

”Scarborough”, rouva Flanders kirjoitti kirjekuoren päälle, ja
alleiviivasi sen vahvoin vedoin – se oli hänen kotikaupunkinsa;
maailmankaikkeuden keskus. Entä postimerkki? Hän tonki lauk-
kuaan, nosti sen ja käänsi alassuin, pöyhi syliään, ja teki kaiken
niin ripeästi, että liekihattuinen Charles Steele pani siveltimen
telineeseen.

Sivellin jäi värisemään kuin jonkin ärsyttävän hyönteisen tun-
tosarvet. Siinä tuo nainen liikuskeli – itse asiassa aikoi nousta ylös
– kirottua! Hän läiskäytti kankaalle hätäisen violetinmustan täp-
län. Maisema tarvitsi sen. Se oli liian kalvakka – harmaat valuivat
laventelinsinisiksi, tähti tai valkea lokki riippumassa paikoillaan
– liian kalvakkaa kuten aina. Arvostelijat sanoisivat, että maalaus oli
liian valju. Sillä hän oli tuntematon suuruus, jonka työt pysyisivät
pimennossa, vuokraemäntiensä lasten suosikki, jonka kellonperissä
roikkui risti ja joka tunsu suurta kiitollisuutta, jos vuokraemännät
pitivät maalauksista – kuten usein pitivätkin.

”Jaa-kob! Jaa-kob!”

Melu ärsytti Steeleä, vaikka hän rakasti lapsia, ja hän tökki
hermostuneena palettinsa tummia pikku pyörylöitä.

”Minä näin sinun veljesi – näin veljesi”, hän sanoi ja nyökytti päätänsä, kun Archer löntysti ohitse raahaten lapiota perässään ja mutristeli vanhalle silmälasipäiselle herralle.

”Tuolla noin – kallion vieressä”, Steele mutisi, kun hän sivellin hampaiden välissä puristi keltaokratuubia ja naulitsi silmänsä tiukasti Betty Flandersin selkään.

”Jaa-kob! Jaa-kob!” Archer huuteli, ja laahusti hetken kuluttua eteenpäin.

Äänessä oli ainutlaatuinen suru. Se tuli puhtaana, ilman ruumista, ilman intohimoa, se singahti maailmaan yksinäisenä, vastausta vailla ja taittui vasten kallioita – sellaiselta se kuulosti.

Steele rypisti kulmiaan, mutta häntä miellytti vaikutus mikä mustalla oli – juuri se vivahde kokosi kaiken yhteen. ”Oi, viisikymppisenäkin voi oppia maalaamaan! Olihan Tizian...”, ja niinpä kun hän oli löytänyt oikean sävyn, hän nosti katseensa ja näki kauhukseen pilven lahden yllä.

Rouva Flanders nousi, hakkasi takkiaa molemmilta puolilta karistaakseen hiekan ja tarttui mustaan päivänvarjoonsa.

Kallio oli valtavan luja, ruskea, tai oikeastaan musta, sellainen kallio, joka nousee hiekasta kuin jokin alkuvoima. Karkea pinta oli täynnä kurttuksia merirokkoja ja siinä oli ohuelti kuivuneen merilevän haituvia, niin että pienen pojan täytyy ojentaa jalkansa leveään haaraan ja totisesti tuntee itsensä sankariksi ennen kuin voi päästä laelle.

Mutta siellä, aivan kallion laella, on veden täyttämä onkalo, jonka pohja on hiekkainen; sen laidoilla on limaisia meduusoja ja joitakin näkinkenkkiä. Kala viuhahtaa lammikon poikki. Kellanruskean meriheinän hapsut hulmuavat, ja niiden poimuista putkahtaa helmiäiskuorinen rapu –

”Voi, hurjan iso rapu”, Jaakob kuiskaili – ja rapu alkoi taivaltaa huojuvin jaloin pohjan hiekassa. Nyt! Jaakob upotti kätensä. Rapu

oli viileä ja hyvin kevyt. Mutta vesi oli hiekasta sameana, ja niin Jaakob ryömi alas, aikoi juuri hypätä ja piti ämpäriä edessään, kun hän näki makaamassa kylki kylkeä vasten, täysin jäykkinä ja kasvot hyvin punaisina jättiläismäisen miehen ja naisen.

Valtava mies ja nainen (kaupat menivät aikaisin kiinni sinä päivänä) makasivat liikkumatta, nenäliinat päiden alla, kylki kyljessä, tuskin pari metriä vesirajasta, kun muutama lokki pyyhkäisi sirosti merenrantaan lyöviä laineita ja asettui heidän saappaittensa viereen.

Suuret punaiset, kirjaviiden silkkihiinnojen päällä lepäävät naamat tuijottivat ylös Jaakobiin. Jaakob katsoi alas heihin. Hän piti ämpäristään tiukasti kiinni, hyppäsi sitten tarkan harkitusti ja ravasi tiehensä aluksi hyvin huolettomasti, mutta sitten yhä kiivaammin askelin, kun laineet vispasivat vaahtopäitä hänen jaloilleen ja hänen täytyi kiemurrella väistääkseen niitä, ja lokit lehahtivat lentoon hänen edestään, leijailivat ja laskeutuivat jälleen vähän kauemmas. Suurikokoinen musta nainen istui hiekalla. Jaakob juoksi naista kohti.

”Täti! Täti!” Jaakob huusi ja nyhkytti sanansa niin että ne kelluivat jokaisen hengästyneen huokaisun harjalla.

Aallot virtasivat naisen ympärillä. Hän oli kallio. Hänen päälleen oli rakkoleviä jotka poksahtavat kun niitä painaa. Jaakob oli eksyksissä.

Siinä hän seiso. Hänen ilmeensä tyyntyi. Hän oli juuri kilju-maisillaan, kun mustien keppien ja kaislojen seassa kielekkeen alapuolella hän näki kokonaisen kallon – lehmänkallon kaiketi, kallon, jossa oli ehkä vielä hampaat. Jaakob nyhkytti, tosin haja-mielisesti, ja juoksi yhä kauemmas, kunnes sai kallon käsiinsä.

”Tuolla hän on!” huusi rouva Flanders, kun hän tuli kallon takaa ja kiiti koko hiekkarannan päästä päähän muutamassa hetkessä. ”Mitä ihmettä pojalla on käsissään? Pane se pois, Jaakob! Heti, tällä sekunnilla! Jotain kamalaa, tietenkin. Miksi et jäänyt meidän

kanssamme? Tuhmeliini! Ja nyt heti se pois. Nyt tänne, molemmat”, ja hän kiepsahti ympäri, tarttui Archeria toisella kädellä ja hamusi Jaakobin kättä toisella. Mutta poika kyykistyi ja nappasi lampaan leukaluun, joka oli irrallaan.

Rouva Flanders heilautti laukkuaan, tarrasi päivänvarjoonsa, piti Archeria kädestä, kertoi tarinaa ruutilastin räjähdyksestä, missä herra Curnow-parka menetti silmänsä, ja kiirehti ylös jyrkkää kujaa. Koko ajan hänen mielensä sopukoissa piili tietoisuus jostakin kätketystä harminaiheesta.

Hiekalla, varsin lähellä paikkaa missä rakastavaiset lepäsivät, lojui vanha lampaankallo ilman leukaperiä. Puhtaana, valkeana, tuulen pieksemänä, hiekan hiomana – yhtä tahratonta luun kappaletta ei ollut koko Cornwallin rannikolla. Piikkiputki kasvaisi sen silmäkuopista, se murentuisi jauhoksi, tai joku golfaja löisi palloa eräänä kauniina päivänä ja siitä pölyyisi vähän tomua. – Niin, mutta ei sisälle, rouva Flanders ajatteli. Pienten lasten kanssa matkustaminen näin kauas on melkoinen kokeilu. Ei miestä auttamassa lastenrat- taiden kanssa. Ja Jaakob on aika tapaus; jo nyt niin itsepäinen.

”Heitä se pois, kulta, heitä”, hän sanoi, kun he pääsivät tielle, mutta Jaakob rimpuih itsensä irti. Ja kun tuuli nousi, hän irrotti hattuneulan, katsahti merelle ja työnsi neulan hattuun tiukemmin. Tuuli voimistui. Aalloista näkyi hermostuneisuus, niin kuin jonkin elollisen ja levottoman olennon odottaessa ruoskan iskua, aaltojen rauhattomuus ennen myrskyä. Kalastusveneet kallistuivat veden parrasta päin. Kalpea, keltainen valo iski halki purppuraisen meren ja sammui. Majakka syttyi. ”Tulkaa nyt”, Betty Flanders sanoi. Aurinko säihkyi heidän kasvoillaan ja kultasi suuret karhunvatu- kat, joita pursui pensaasta, jota Archer yritti riippiä tyhjäksi kun he kulkivat sen ohi.

”Ei löntystellä, pojat. Teillä ei ole toisia vaatteita”, Betty sanoi, raahasi heitä eteenpäin ja katsoi levottomuutta tuntien haamu- maiselta näyttävää maailmaa, kun äkilliset valonkipinät syöksyivät

puutarhojen kasvihuoneista ja keltainen ja musta vuorottelivat ikuisessa liikkeessä polttavaa auringonlaskua vasten, hämmästyttävää luonnon kiihtymystä ja elinvoimaa vasten, joka sävähdytti Betty Flandersia ja sai hänet miettimään vastuuta ja vaaraa. Hän tarttui Archeria kädestä. Niin hän kapusi ylös mäkeä.

”Mitä pyysinkään että muistaisit?” Betty sanoi.

”En tiedä”, Archer vastasi.

”No, enhän minäkään tiedä”, Betty totesi, naurahtaen ja yksikantaan, ja kuka voisi väittää vastaan, että tämä tyhjäksi pyyhitty mieli yhdistyneenä ylenpalttisuuteen, äitien viisauteen, muorien tarinointiin, sattumanvaraisiin käänteisiin, hätkähdyttäviin rohkeuden hetkiin, leikinlaskuun ja tunteellisuuteen – kuka voisi väittää vastaan, että näissä suhteissa nainen on hausکمempi kuin yksikään mies?

Ainakin Betty Flanders, näin aluksi.

Hän pani kätensä puutarhan portin päälle.

”Liha!” hän huudahti ja iski salvan alas.

Hän oli unohtanut lihan.

Ikkunasta katsoi Rebecca.

Rouva Pearcen etummaisen olohuoneen paljaus näkyi erityisen selvästi kymmeneltä illalla, kun voimakkaasti valaiseva öljylamppu seisoi keskellä pöytää. Kova valo lankesi puutarhaan, singahti yli nurmikentän, valaisi lapsen sangon ja purppuranvärisen asterin ja ulottui pensasaitaan. Rouva Flanders oli jättänyt ompelutyönsä pöydälle. Siinä olivat hänen valkoiset lankarullansa ja terässankaiset silmälasinsa; neulakotelo; ruskea villakerä vanhan postikortin ympäri kierrettynä. Siinä olivat kaislat ja Strand-lehdet ja linoleumilattia poikien saappaista hiekkaisena. Vaaksiainen säntäili nurkasta toiseen ja osui lampun kupuun. Tuuli paiskoi sateen ropsahduksia suoraan ikkunaan, joka välähti hopeaisena kun valo lävisti ne. Yksinäinen lehti naputti kiivaasti ja hellittämättä ikkunalasiin. Merellä oli hirmumyrsky.

Muotokuva nuoresta miehestä ensimmäistä maailmansotaa edeltävässä Englannissa

Päähenkilö Jaakob Flanders elää edvardiaanisisessa luokka-yhteiskunnassa toisaalta osallisena, toisaalta havainnoijana.

Jaakobin elämä hahmottuu siirtyminä tiloista toisiin: lapsuuden Scarborough'sta opiskeluaikojen Cambridgeen ja nuoren miehen elämään Lontoossa. Jaakobilla ei ole yhtä paljon rahaa kuin ystävillään, mutta saatuaan pienen perinnön kaukaiselta tädiltään hän pääsee matkalle Ranskaan, Italiaan ja Kreikkaan. Matka on Jaakobille mullistava, kaikki aistit avaava kokemus. Mutta sodan kumu lähestyy ja peittää kaiken alleen.

www.tammi.fi

84.2

ISBN 978-952-04-7737-0

SUOMENTANUT KIRSTI SIMONSUURI